

Uzajaj, izvzemši pondeljek, vsak dan zjutraj... Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopis... pisma se ne sprejemajo, razen... Štefan Godina... Tiskarski delavci... znaša za mesec L 7. —, 3 meseca L 19.50, pol leta L 32. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osm tnice, in zahvale, poslanice in vabila po L 1 —, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L 2 — Oglasi naročina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57-

ZMAGA STARE ITALIJE

Vladna kriza je rešena. Novo vlado je sestavil Giolittijev prijatelj piemontski poslanec Facta. Ministrski predsednik pripada, kakor je bilo pričakovati, skupini demokratov. Obdržal je zase tudi listino za notranje zadeve in pa za obnovitev »osvojenih in odrešenih pokrajin«. Z ozirom na posamezne stranke, ki bodo tvorile večino nove vlade, je sestavljeno novo ministristvo v sledečem razmerju: demokracija šest ministrov (predsedništvo, kolonije, zaklad, pravosodje, mornarica in pošta), italijanska ljudska stranka tri (financc, poljedelstvo in uk), desnica enega (javna dela), agrarci enega (vojna) in reformisti enega (socialna skrb). Vsi ti ministri so poslanci, dočim sta bili ministristvi za industrijo in za zunanje zadeve poverjeni dvema senatorjema; prvo senatorju Rossi-ju, drugo pa senatorju Schanzerju, ki je bil načelnik italijanskega odposlanstva na washingtonski konferenci.

reformiste (25) in še kakih 15 drugih — skupaj okoli 270 glasov — imajo v svojem programu avtonomijo posameznih dežel Italije in so torej proti sedanjim okornim centralistični uredbi države. Ker zastopajo široke ljudske množice, ki so organizirane v raznih proletarskih zvezah, so v socialnem oziru zelo napredne ter so napovedale kapitalizmu in reakciji hud boj. Dosledno temu je nova Italija tudi za novo zunanjo politiko, ki bi se popolnoma razlikovala od dosedanje in ki bi dovedla do prijateljskih odnosajev z vsemi sosedmi. Iz notranjepolitičnih razlogov bi bila vsa nova Italija za takojšnjo rešitev rimskega vprašanja. Predvsem seveda popularni, a videli smo, da so bili tudi socialisti pripravljeni sodelovati pri počestenju spomina Benedikta XV. To je vsekakor značilno, ako pomislimo, da so demokrati porabili baš to zadevo (in najbrže ravno radi zadržanja socialistov) za uprizoritev krize.

kim težnjam osvajanja. Dne 29. oktobra 1918. je faktično in pravno pretrgal vsake državnopravne in političnoteritorialne zveze z bivšo habsburško monarhijo in se je pokazal pripravljen, da s svojo državno nezavisnostjo, duševno in materijelno kulturo pristopi k stvorjenju skupne države s Srbijo, Črno goro, Bačko in Dalmacijo v državno tvorbo na podlagi narodne samoodločbe in da vstopijo v to državo tudi vsi ostali južni Slovenci iz bivše avstro-ogrške monarhije.

Na konferenci v Genovi se bo razpravljalo o vprašanjih, ki so tudi za Hrvatsko in hrvatski narod velikega interesa. Ustavni zastopniki hrvatskega naroda smatrajo za koristno in potrebno, in to tako za Hrvate kakor za vse ostale, na mednarodno priznanem teritoriju SHS živeti narode, da solidarno zastopajo skupne interese na sestanku v Genovi, da medsebojno podpirajo svoje težnje, a v slučaju potrebe tudi branijo proti eventualnim neposrednim prestopkom. Vendar pa imamo kot proseveljeni narod Hrvati pravico, da smo na konferenci v Genovi v skupni delegaciji SHS zastopani posebej.

Čehoslovaška

Rastenje tujih težajev v Pragi. PRAGA, 27. Na praški borzi so porasli tujih težajev, in sicer vsled velikega nakupa deviz s strani Berlina in tudi ker je prenehala vsled pričakovanja čehoslovaške kredita Avstriji nakupovanje čehoslovaških kron. Finančni krogi smatrajo »hausse« kot prehodno.

Poljsko - madžarskem tajnem dogovoru

PRAGA, 27. Poljski poslanik v Pragi Piliz je poslal ministrskemu predsedniku Benešu pismo, v katerem odločno zanika vest o poljsko - madžarskem dogovoru, objavljenem v »Daily Herald« in posnetem v »Bohemijku«. Piliz izjavlja, da je stara poljska simpatija za Madžarsko prenehala, ko so se tudi najbolj madžarofilski Poljaki prepričali, da Madžari vlagajo vse svoje upe v Nemčijo in da se postavljajo na germanofilsko stališče, kar je razvidno tudi iz pisanja časopisa ob priliki ljudske glasovanja v Gornji Sleziji. Ker je poljska vlada podpisala politično pogodbo s Čehoslovaško, ne more podpisati dogovora proti Čehoslovaški.

Romunska

Volitve na Romunskem. BUKAREŠT, 26. Nove volitve se bodo vršile po tem-le redu: 2. marca se bodo vršile volitve za senat po vsej državi razen Erdelja. Na Erdeljskem se bodo volitve vršile 9. in 10. marca. Volitve za poslansko zbornico se bodo vršile od 5.—7. marca. Volilne priprave so med vsemi strankami zelo živahne.

Bolgarska

Izidi občinskih volitev na Bolgarskem. SOFIJA, 26. Občinske volitve na Bolgarskem so se končale — kakor se je moglo predvidevati z zmago Stambuliskijeve stranke, ki je dobila 62% glasov. Komunisti so dobili 15%, a ostale glasove so dobile druge zednjene meščanske stranke.

Poljska

Znižanje števila uradništva na Poljskem. VARŠAVA, 26. Finančni minister Míchlaski je predložil zbornico predloga o redukciji uradništva, ki se mora izvršiti v treh mesecih. Gre za odpust 40.000 državnih nastavljenec.

Ministrski svet je v svrhu zmanjšanja draginje sklenil odpravo carine za živila in carske olajšave za uvoz manufakturnega in raznega drugega blaga.

Poljski minister vnanjih stvari zanikal vesti o pristopu Poljske k Mali entanti. VARŠAVA, 2. Minister vnanjih stvari Skirmund je izjavil novinarjem, da najnovejši vesti o pristopu k Mali entanti ne odgovarjajo resnici.

Francija

Francosko - angleški sporazum dosežen v Boulogne

PARIZ, 27. Vsi časopisi zatrjujejo z zadovoljenjem, da sta danes Lloyd George in Poincaré dosegla na sestanku v Boulogne popoln sporazum. Journal pravi, da je Lloyd George izrecno priznal, da je plačanje ruskih predvojnih dolgov brez kompenzacije za stroške pohodov Denjškina, Wrangla in Kolčaka predpogoj za vsaka nadaljnja pogajanja z Rusijo. Na drugi strani je Francija sicer pripravljena pripustiti Nemčijo in pozneje tudi Rusijo v Zvezo narodov, vendar pa bo nadaljnje postopanje napram obema državam odvisno od njihove zadržanja na genovski konferenci. Francoski in angleški ministrski predsednik sta se popolnoma zedinila za vzpostavitev trgovskih zvez z Rusijo; kar se pa tiče diplomatskih odnosajev, se bo sklepalo o tem vprašanju po zaslšanju ruske delegacije v Genovi. Komisija zavezniških izvedencev, ki se bo sestala v Londonu, bo proučevala način za uvedbo kapitulacij v Rusiji v zaščito tujih državljanov. Poincaré je tudi zagotovil Lloydja Georgeja, da bo Francija vsekdar pripravljena pomagati Angliji v njenem boju proti gospodarski krizi.

Sestanek med Lloydom George in Poincaréjem

— Lloyd George izrazil svoje zadovoljenje nad uspehi sestanka. BOULOGNE SUR MER, 26. Konferenca med angleškim in francoskim ministrskim predsednikom se je končala sinoči ob 18.30. Poincaré je zapustil podprefekturo ob 18.45. Deset minut pozneje mu je sledil Lloyd George. Pred svojim odhodom je Lloyd George konferiral z navzočimi angleškimi časniki, kjer je poudarjal prijateljski značaj tega sestanka. Dostavlil je tudi, da se je dosegel sporazum za sklicanje konferencie Francije, Italije in Anglije za rešitev vprašanja bližnjega vzhoda.

Po odhodu obeh ministrskih predsednikov je bilo izdano sledeče uradno poročilo: Danes sta se šla Lloyd George in Poincaré v Boulogne sur Mer. Sestanek je trajal skoro 3¹/₂ ure, tekoma katerih sta oba ministrska predsednika razpravljala o najnujnejših vprašanjih, ki se v tem času tičejo zavezniških držav. Dosežen je bil popoln sporazum glede političnih garancij, da se na genovski konferenci ne bo razpravljalo o Zvezi narodov, o veljavnosti povojnih mirovnih pogodb in pravicah zaveznikov do oškodovancev. Izvedenci se bodo sšli v kratkem v Londonu, kjer bodo razpravljali o gospodarskih in tehničnih vprašanjih ter se bo naprosilo italijansko vlado, da bi oskrbela otvoritev konferencie v Genovi za dan 10. aprila. Oba ministrska predsednika sta prišla tekom svojega čim napravnijejšega pogovora do spoznanja, da nasleduje Francija in Anglija iste cilje in da jima ne jima ne bo zamogla nobena sila ovrniti skupnega in zaupnega delovanja za gospodarsko obnovo Evrope in utrditev splošnega miru.

Angleško - francoska zveza bo sklenjena pred začetkom genovske konferencie

PARIZ, 27. Da sestanku v Boulogne sta sklenila angleški in francoski ministrski predsednik, da bosta nekoliko spremenila besedilo angleško - francoske zveze. Najbrže pojde Poincaré v London, da podpiše to pogodbo še pred začetkom genovske konferencie.

Pogovor med Poincaréjem in Facto

PARIZ, 27. Matin zatrjuje, da se namerava Poincaré čimprej sestati z italijanskim ministrskim predsednikom, da ga obvesti o sklepih sestanka v Boulogne.

Nemčija

Nemški izvoz za sedem milijard večji od uvoza

BEROLIN, 27. Začasna statistika za januar t. l. izkazuje, da je v tem mesecu Nemčija izvozila za sedem milijard več blaga kot uvozila.

Otvoritev mednarodne socialistične konferencie

FRANKOBROD, 27. Včeraj se je otvorila v občinski dvorani mednarodna socialistična konferenca. Zastopane so bile Italija, Nemčija, Anglija, Francija in Belgija. Kot gostje so bili navzoči zastopniki Avstrije, Danske, Ruske, Švice in Nizozemske.

Avstrija

Sovjetski delegat na Dunaju

DUNAJ, 27. Vsled avstrijsko - ruske pogodbe je predložil včeraj delegat sovjetske vlade Bronski Warszavski svoja poverljiva pisma.

Avstrija povabljena od Zveze narodov na konferenco finančnega sveta v Londonu

DUNAJ, 27. Bivši finančni minister Grim in svetnik Patzauer sta bila brzojavno povabljena v London na konferenco finančnega sveta Zveze narodov, kjer se bo razpravljalo o avstrijskih posojilih.

Avstrijski delegat odpotoval na rimsko konferenco nasledstvenih držav

DUNAJ, 27. Sekcijski načelnik Schneler je odpotoval včeraj v Rim, da zastopa Avstrijo na konferenci nasledstvenih držav.

Izjave portugalske vlade v poslanski zbornici

LIZBONA, 27. V soboto se je predstavila portugalska vlada v zbornici. Ministrski predsednik je poročal o novih davčnih pristojbinah, o gospodarskem položaju in zboljšanju državnih financ. Zbornica je odobrila brez razpravljanja začasni proračun in načrt zakona za preosnovo republikanske straže.

Po povrnitvi vlade. — Zbornica izrazila vladi zaupanje

LIZABON, 27. Razprava o vladnih izjavah v poslanski zbornici se je končala z glasovanjem zaupnice vladi. Takoj po povrnitvi vlade so bili v mestu ukrenjeni ukrepi za vzdrževanje reda. Nekoliko tramvajev, ki vozijo, ima vojaško stražo.

Amerika

Vzroki, zaradi katerih se Amerika brani udeležbe na genovski konferenci

ZAGREB, 26. »L'Europe Nouvelle« je objavila zanimiv članek Gilberta Chinarda o vzrokih, zaradi katerih se Amerika ne udeležiti konference v Genovi.

Bilo bi preveč enostavno — pravi članek — iskati vzroke, zaradi katerih Zedinjene države odklanjajo udeležbo na konferenci v Genovi, samo v njihovem notranjem položaju, čeravno tiči tudi v njem eden vzrokov sedanje smeri ameriške vnanje politike. Ameriška vlada ni nikakor gotova, ali bo pri prihodnjih volitvah, ki se bodo vršile decembra, dobila večino. Po vesteh, ki se širijo v Washingtonu, se mnenja vladnih članov ne ujemajo popolnoma. Minister za pošte Hays je podal demisijo, ker je dobil dobro mesto kot ravnatelj nekega kinematografskega sindikata. Zdi se na drugi strani, da obstaja nesoglasje tudi med Hardingom in Hughesom. Po zaključitvi washingtonske konference bi moglo priti do vladne krize.

Razen tega se zdi, da bo imela vlada težek boj v senatu zaradi ratifikacije dogovorov sklenjenih na konferenci. V opoziciji bodo predvsem »nespraviljivci«, ki vidijo v sporazumu štirih velevlasti predvsem sporazum, podoben znanemu dogovoru med Francijo, Anglijo in Zedinjenimi državami. Razen tega bo v opoziciji gotovo število demokratov. Četudi obstaja upanje, da bo dogovor končno vendar-le ratificiran, vendar je razumljivo, da se Harding in Hughes ne mudi v Genovo, dokler ne vesta, ali bo senat odobril njuno polifiko.

Razen političnih potežko obstojijo tudi finančne. Pod pritiskom invalidske organizacije je vlada sklenila dati vojnim invalidom odškodnino, kar bi pomenilo obremenitev budžeta za nadaljnjih 300 milijonov dolarjev. Zaradi tega se je hotelo zvezati vprašanje oškodovancev z vprašanjem plačanja zavezniških dolgov. Tako bi ameriški vojniki postali upniki zavezniških držav. Temu načrtu, katerega je Harding najprej sprejel, se odločno protivi v budžetni komisiji parlamenta tajnik državne blagajne Mellon.

Razen invalidov zahtevajo tudi zemljeradniški podpora vlade. Na konferenci zemljeradnikov je prišlo do navzkrižja med pravimi zemljeradniki, malimi in velikimi posestniki, ki obdelujejo svoja polja na industrijalni način. In v tem leži velika nepriključna za Hardingovo vlado, ker sta v obeh strankah njeni volilci.

To so samo nekatere notranjih potežko, katere vežejo sedaj vladi roke. Vlada je palagala velike upe na uspeh konference za razorožitev. Ta uspeh je hotela uporabiti za ponovno povzdigo republikanskega bloka. Toda ta up je šel po vodi. Ameriška vlada mora postopati z največjo previdnostjo, da se opozicija, ki se kaže na vseh straneh, ne kristalizira. Lahko se trdi, da je položaj Hardinga še bolj nepovoljen, nego je bil položaj Wilsona po sklenitvi versailleskega dogovora.

Nizozemske žene — odvjetniki

AMSTERDAM, 27. Kljub nasprotovanju justičnega ministra je zbornica z majhno večino sprejela zakon, ki dovoljuje ženam izvrševanje odvjetniškega poklica.

Dnevne vesti

Proti uvedbi svobodne luke se je oglasila »Piccolu« nekak skupina tržaških trgovcev na drobno. Trdijo, da je ogromna večina teh trgovcev nasprotna uvedbi svobodne luke. Svobodna luka da bi bila v poštev za to pamog tržaškega trgovstva, kajti carinska črta da bi onemogočala vsako trgovino z Istro, Furlanijo in Krasom, kjer imajo najboljšje odjemalce. Dočim prihajajo sedaj v Trst — tako trdi ona »skupina« — kupovat celo iz videmske pokrajine in pošiljajo ti trgovci zavržalo celo v Vencenzo, pa bi svobodna luka pretvaja vse te trgovske vezi. Tako je bilo — pravijo nadalje — tudi pred letom 1891 (ko se je odpravila svobodna luka). Ljudje v tržaškem zaledju da so kupovali v Sezani, Postojni, Vipavi in Gorici in so prihajali v Trst samo po nekatere modne potrebščine. Sedaj pa bi bilo — če bi se uvedla svobodna luka — onemogočeno tudi to, ker bi bile carine veliko višje, nego so bile poprej in ker bi morali te neznosne pristojbine plačevati v zlatu. — To bi bili torej vzroki, ki jih navaja »skupina starih trgovcev« proti uvedbi svobodne luke. Naj zabeležimo tu nekoliko dejstev, ki govoriho drugače. Prvit, da se je za uvedbo svobodne luke izrekla slednjč L. predstavnica trgovstva, tržaška trgovska zbornica, kar tehta tem več, ker je znano, da vodilni činitelji v tej zbornici sicer nastavlja svoja usesa željam gospode v palači genovskega civilnega komisarjata, ki ne gleda — tudi to je splošno znano — s priznanjem očesom na sproščanje za uvedbo svobodne luke.

Italija

Nova italijanska vlada

V soboto ob 20²⁵ je predložil g. Luigi De Facta kralju listo članov nove vlade, katero je kralj odobril. Nova vlada je takole sestavljena: Ministrsko predsedništvo, notranje stvari in »interim« osvojenih pokrajin: Facta Luigi, poslanec (demokrat); vnanje stvari: Schanzer Karl, senator; kolonije: Amendola Giovanni, poslanec (demokrat); drz. zaklad: Peano Camillo, poslanec (demokrat); financc: Bertonio Giov. Battista, poslanec (ljudska stranka); industrija in trgovina: Rossi Teofilo, senator; poljedelstvo: Bertini Giovanni, poslanec (ljudska stranka); pravosodstvo in bogočastje: Rossi Luigi, poslanec (demokrat); javna dela: Riccio Vincenzo, poslanec (desnica); vojna: Lanza di Scala Pietro, poslanec (agrareci); delo in socialno skrbstvo: Dello Sbarba Arnaldo, poslanec (reformist); mornarica: De Vito Roberto, poslanec (demokrat); pošte in brzojavi: Colonna di Cesarò Giovanni, poslanec (demokrat); uk: Anile Antonio, poslanec (ljudska stranka).

Fašisti napadli poslance Mingrina

RIM, 26. Poslanec Mingrino, znani organizator ljudskih arditov, je bil napaden danes na trgu pred parlamentom od skupine fašistov. Posredovali so stražniki, ki so razgnali fašiste in odpeljali Mingrina v stran.

Izplačanje pokojnine umirovljenim poštnim nameščencem

RIM, 27. Na predlog ministra za pošto in brzojavi je zakladni minister odredil, da mora uprava umirovljenim poštnim in brzojavnim nameščencem izplačati 1/3 zneska pokojnine, ki ga določa časna plačilna lestvica.

Jugoslavija

Povratek Ninčića in Pašića v Belgrad

BELGRAD, 26. Ministrski predsednik Pašić in zunanji minister dr. Ninčić sta se včeraj zjutraj ob šestih vrnila iz Bukarešte. Oba sta se udeležila že današnje seje Narodne skupščine.

Na današnji seji ministrskega sveta je naznanil g. Pašić, da se vrne kralj v Belgrad jutri dopoldne.

